

[Thorndahl]

dagspressen, såfremt han skønner, at det vil kunne tjene hans politiske synspunkter.

Af hensyn til bevarelsen af et tildidsfuldt samarbejde mellem departementet og Danmarks Statistik håber jeg derfor, at det vil være muligt for dig at finde beskæftigelse for Merklin på sagsområder, der indebærer de færrest mulige berøringsflader til Danmarks Statistik.«

Det er et fantastisk brev. Brevet fra rigsstatistikeren fastlægger som en væsentlig motivering for kravet om tvangsforflyttelse politiske grunde. Finansministeren har tidligere besvaret spørgsmål om den aktuelle sag, der danner grundlag for forespørgslen, og departementschef Bonnerup Nielsen har også udtalt sig offentligt i samme anledning. Disse tilkendegivelser er sammenfattet i Information den 22. november 1978 i lederen som løgn og vildledning.

Det forekommer umiddelbart at være en meget hård bedømmelse, og man skulle tro, at denne vurdering, som jeg opfatter som ærerørig, allerede var indbragt for domstolene efter grundlovens bestemmelser, men det har jeg ikke hørt noget om, og efter at have sat mig grundigt ind i sagsmaterialet – og jeg er kommet i besiddelse af en hel del – kan jeg i og for sig godt forstå, at hverken ministeren eller departementschefen har indbragt denne sag til afgørelse for domstolene. Jeg finder det i hvert fald på baggrund af det materiale, jeg er i besiddelse af, vanskeligt at finde argumenter mod Informations bedømmelse af de involverede. Jeg går derfor ud fra, at ministeren er indforstået med, at såfremt ministeren ikke foretager sig noget i anledning af Informations vurdering, må vi andre simpelt hen nødvendigvis regne med, at dagbladets bedømmelse er korrekt.

Holmberg (V):

Ved denne forespørgsel om offentligt ansattes ytringsfrihed vil jeg ikke kommentere de enkelte sager, som vi har læst om i pressen. Der er nogle, der har svunget sig så højt op som til at tale om berufsverbot. Et andet sted kunne vi læse: Eksperten sagde fra offentligt, og så blev han forflyttet. Et andet sted igen stod der: Det er overgreb på folkestyret.

Vi kender jo hele den diskussion, som har været ført. Vi har haft spørgsmål herom i

folketinget, vi har drøftet det i retsudvalget, og vi har fået svar fra finansministeren. Alligevel møder vi stadig væk, også her i dag, i den offentlige debat den påstand, at den viden, som embedsmænd besidder, tør de ikke komme frem med af hensyn til eventuelle repressalier: afskedigelse, forflyttelse m. v. Det er i øvrigt ikke et problem, der er opstået lige nu, den debat har vi haft mange gange før. Jeg siger problem, men for mig er spørgsmålet, om det i det hele taget er et problem.

At offentligt ansatte har ytringsfrihed ifølge grundloven, er sikkert, men har de det også i praksis? Herom nogle bemærkninger.

Tavshedspligten ligger jo i tjenestemandsløven, men tavshedspligt har man nu også på mange andre områder: banker, sparekasser, sygehuse, kommuner m. v. Loyaliteten derimod er ikke lovbestemt. Vi kan ikke finde noget om den nogen steder, og så bliver det sagt, at tavshedspligten og ikke mindst loyalitetspligten i praksis kan være en krænkelse af ytringsfriheden, den ytringsfrihed, som alle har ifølge grundloven.

Jeg er ikke offentligt ansat og derfor ikke særlig kyndig, men jeg har noget kendskab til andre områder end netop det offentlige, nemlig sparekasser og kommuner – det er også en form for offentligt ansatte – så i alle tilfælde hvad angår tavshedspligt, har jeg en vis erfaring.

Derudover, må jeg nok have lov til at sige, er jeg en af dem, der har en meget lang parlamentarisk erfaring her i folketinget, og når det spørgsmål bliver stillet: hvordan virker grundlovens bestemmelser og på andre områder tavshedspligten, vil jeg nok svare, at det kan da godt være, at vi kan kigge lidt nærmere på et og andet, men stort set mener jeg, at det nuværende fungerer meget godt, og at vi ikke har brug for større ændringer.

Selvfølgelig har vi alle sammen forsøgt at læse forskelligt herom inden denne forespørgsel, og mange gange er der henvist til dr. jur. Poul Andersen og til professor Alf Ross og andre fremragende folkeretskyndige. Nu må vi nok erkende, at Poul Andersens synspunkter er fremsat før den anden verdenskrig, som også finansministeren gjorde opmærksom på, og det kan godt være, der er visse ting, som det måske vil være rimeligt at kigge lidt nærmere på. Men ud over de to herrer, som jeg her har nævnt, har jeg også